

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund

Argang 68 . Nr. 10

December

1983

(Sv. Gerner Andersen, fot.)

Mogens Boisen udbringer damernes skål og slutter fred med Bodil Wille Møller. (Se SB side 135).

Indhent tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

MERCEDES-BENZ

4300 HOLBÆK
Hovedvej 4
(03) *43 41 22

4400 KALUNDBORG
Slagelsevej 162
(03) *51 11 66

4500 NYKØBING Sj.
Autogården
(03)* 41 11 22

Nyt tøj til bilen

ALTIKA

Autokonfektion
Blegdamsvej 28
2200 København N
(01) 39 64 41

Poul & Bent Henningsen
(1939)

**H. C. Bjødstrup
Jensen**

Urmager & Optiker

St. Kongensgade 32
1264 København K
Telf. 15 18 21

Grundlagt 1821

Sorø Akademis
Skovdistrikt

Telf. (03) 63 01 25

gælder det **SPHAGNUM** så tal med

Pindstrup Mosebrug A/s

Pindstrup
8580 Ryomgård
Telefon (06) 39 61 00

**SAAB
DACIA**

Salg - Service

Aut. -forhandler
NIELS THIELE

Automobiler
STENLØSE
Tif. (02) 17 00 72

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 6 00 71 63

ISS Linnedservice A/s

NÆSTVED . TELEFON 72 25 50

Chr. Tom Petersen
Academia Sorana

efter tegning af Christian Tom-Petersen

SORANER-BLADET

DECEMBER 1983 68. ÅRGANG NUMMER 10

Ansøgning om de nedennævnte legater skal *inden den 15. januar 1984* indsendes til *amtsfuldmægtig fru Karen Jensen, Fru Ingesvej 20, 4180 Sorø*, stiledet til Soransk Samfund med angivelse af, hvilke legater der søges. Der findes ikke særlige ansøgningsskemaer, men i ansøgningen må der redegøres for, hvad legatet ønskes anvendt til, samt for ansøgerens økonomiske forhold.

1.

Fhv. handelsskoleejer og forstander Valdemar Petersens legat for unge mennesker, der er udgåede fra Sorø Akademis Skole med realeksamen.

Fortrinsret har sønner af borgere i Sorø by eller landdistrikt samt sådanne, der vil gå handelsvejen.

2.

Støttefondet for gamle Soraneres efterladte.

Legatet kan søges af gamle Soraneres efterladte. Fortrinsret har enker med børn.

3.

Forstkandidat Gustav Hoff-Hansens legat.

Legatet kan søges af en værdig trængende, ældre Soraner og uddeles for en 5-årig periode.

4.

Møllejejer Frederik Jørgensen og hustrus legat.

Legatet kan søges af en Soraner til uddannelsesformål eller af gamle Soraneres trængende enker.

5.

Ingebjørg og Poul Suhr-Henriksens legat.

Legatet kan søges af trængende gamle Soranere eller af Soranere til uddannelsesformål eller gives til sådanne formål, der skønnes af betydning for Sorø Akademis Skole eller Soransk Samfund.

6.

Soransk Samfunds 100-års jubilæumslegat.

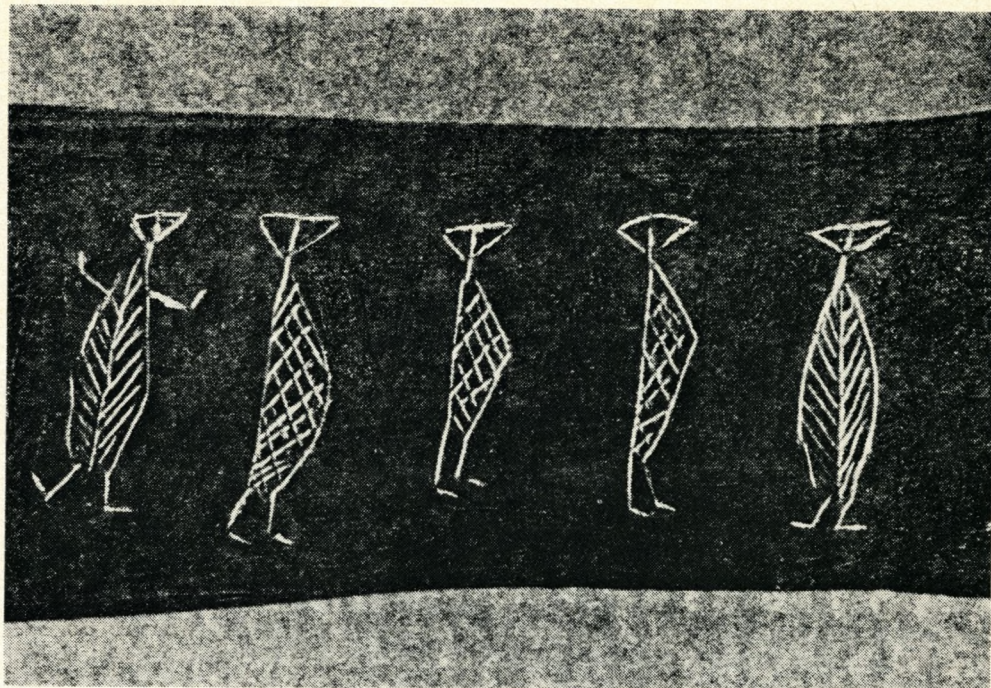
Legatet kan søges af nuværende eller tidligere elever og lærere.

7.

Digteren, cand. jur. Aage Krarup Linds legat.

Legatets formål er at bekoste eller yde tilskud til udgivelse af kvalificerede arbejder af kunstnerisk, videnskabelig eller praktisk art og kan søges af personer, der i mindst 3 år har været elever på Sorø Akademis Skole, eller som er eller gennem en årrække har været lærere ved skolen.

Karen Jensen

Urokseknoen fra Ryemarksgaard

Af Preben Geertinger

Ryemarksgaard i Jystrup sogn nord for Ringsted i Sorø amt er berømt, fordi man i en lille mose på gårdens areal har fundet en uroksekno med fem indrisede menneskebilleder fra Maglemosekulturen, som man mener er de ældste tegninger i Danmark.

Vicestatsobducent ved Retsmedicinsk Institut, dr. med. Preben Geertinger har i Medicinsk Forum oktober 1983 fortolket dette billede på en måde, som afviger væsentligt fra tidligere fortolkninger. Han skriver:

Danskens formentlig ældste tegning er en ejendommelig inskription på en dyrekno, fundet i ny tid på jordene ved Ryemarksgård på Sjælland.

Knoglen er et stykke af mellemfoden af en urokse. Vi er i den tid, hvor isen sidst trak sig tilbage fra det land, der nu er Danmark. Pollen-analyse har godtgjort, at den urokse, som lagde mellemfodsben til, gik og græssede hos os for omkring ti tusind år siden.

Målt med verdens alen er ti tusind år ikke meget at regne. På det tidspunkt havde andre mennesker – lidt længere sydpå – i umindelige tider tegnet skikkelser på væggene i deres velbeskyttede klippehuler. Vi har imidlertid grund til først og fremmest at dvæle ved tilkendegivelser, som stammer fra vore egne indbyggere. Ti tusind år er dog et stykke tid. Runerne på Gorm den Gamles tid ter sig i forhold dertil som nymodens kram, for slet ikke at tale om vore højt besungne guldhorn.

Nyligt blev urokseknoen med de indristede skikkelser i fjernsynet omtalt på omtrent følgende måde: ... Dette billede må have at gøre med to mænd og tre kvinder, formentlig gravide, »i gåsegang« ... (Erik Kjærsgaard). Det er ikke første gang, at en historiker tager sig på et tolke denne ekstraordinære inskription. Palle Lauring ser i billedet »sære, kutteklædte« væsener, som skulle bruge knoglen til at udøve »vældig kraft«, dvs. vold eller magi. Vore historikere har i det hele taget en forkærlighed for det ufredelige: Krige, kongemord, pantsætning af lande og gods og alskens øvrige kalamiteter og skinproblemer, mestendels inden for adel og gejstlighed. Det enkle, jævne, »almindelige menneske« har de ikke haft så værst meget at sige om.

Set med friske øjne.

Dette gamle klenodie trænger til at blive set på med nye øjne. Det er nemlig ikke ligegyldigt, hvorvidt de mennesker, som efter isen tog vort land i besiddelse, var psykopater, der lavede mysiske inskriptioner på deres knogler med henblik på udøvelse af vold og trolddom, eller om det eventuelt forholder sig stik modsat. Meddeler inskriptionen på den gamle uroksekno kan hænde noget ganske andet? Noget venneskælt, endog poetisk, sådan som vi kender det fra mange naturfolk. Lad os se lidt nærmere på billedet.

Der er fem menneskeskikkelser i det, men

det behøver ikke at betyde, at der optræder fem forskellige personer. Vi moderne mennesker vil gerne tro, at det – blandt meget andet finurligt – også er os, der har opfundet tegneserien, men den tro kan meget vel være et udslag af vor forfængelighed. Står vi monstro her over for en tegneserie?

Sikkert er, at der optræder *to typer* af skikkelser på tegningen. Den ene type er vist frontalt, én skikkelse på hver fløj. Den anden type repræsenteres af de tre profiler i midten. Skikkelserne på fløjene er lavbenede, uskønne, plumpe individer. Der kan ikke være tvivl om, at det er mænd. Skikkelserne i midten har kønne, lige ben, en smuk, rank ryglinie, knejsende hoved og selvbevidst fodstilling. Ingen tvivl om, at det er kvinder.

De tre figurer i midten (kvinderne) skal hjælpe os til at afgøre, hvor mange personer, der optræder i billedet. De tre kvinder er forskellige, og forskellen mellem dem leder usøgt tanken hen på graviditet. Kvinden til højre er meget slank. Hun har en bule fortil. Den sidder så højt, at det måske snarest er hendes barm, tegneren har haft øje for. Men der kan også være tale om en højstillet graviditet hos en purung, muskeltrænet førstegangsfødende. Kvinden i midten er tydeligt gravid. Bulen sidder svarende til navlen. Hun er et sted omkring syv måneder henne. Den tredje kvinde (altså den anden skikkelse fra venstre), er gravid i en sådan grad, at bækkenet er udvidet. Føtret har »indstillet sig«, som de siger i fagsproget. Fødslen er umiddelbart forestående.

Fra højre mod venstre

De tre midterste figurer kan således meget vel forklares som en helhed. Der er tale om en kvinde, som gennemløber graviditetens stadier fra omkring 6. måned og frem til fødslen. Man behøver blot at forestille sig en skrå linie trukket igennem udbulingerne på skikkelsernes forside – i retning fra højre mod venstre – så har man forløbet.

Såfremt denne tolkning af de tre kvindes skikkelser som én og samme kvinde i forskellige stadier af graviditeten er korrekt, udtrykker tegneren sig altså i retning fra *højre mod venstre*. I dag udtrykker vi os i modsat retning, men hvem siger, at vi altid har gjort det. Hvis vor ane har kendt til nogen som helst skriftlig eller billedlig påvirkning, må den nødvendigvis være kommet til ham fra sydligere himmelstrøg, hvor man godt kan have fundet det snildest at begynde ude til højre. Det gør araberne den dag i dag.

Har vi således fastslået en udvikling og dennes retning i billedet, må den anden personstype (skikkelserne på fløjene – manden) også ses og forstås i samme retning. Til højre i billedet står han og ser alvorligt og opmærksomt på den unge kvinde. Til venstre opfører han en dans, som af vore lærde historikere er udlagt som en mystisk, uheldsvanger »krigsdans«. Man kunne med lige stor ret hævde, at der er tale om en løssluppen *glædesytring*. Vist spjætter han med både arme og ben.

Men hvorfor skulle det dog nødvendigvis være udtryk for krigerisk eller mystiske besværgelser? kunne det ikke lige så vel være udtryk for jubel?

En tegneserie – hverdagspoesi

En samlet vurdering af det foreliggende billede afsætter alt i alt det indtryk i mig, at der er tale om en tegneserie – et stykke hverdagspoesi. Billedet læses i retning fra højre mod venstre. Yderst til højre står en ung mand (i følge det oplyste bosiddende i Sorø amt for ca. ti tusind år siden), og han betragter sin nys erhvervede, unge kvinde, som for ham må have været noget af det mest interessante, han har oplevet. Den mærkelige ornamentering af hans frontparti – mest mindende om et juletræ – kan meget vel afspejle forhåbninger om frodighed og forplantningsevne. I mangel af teknologisk betinget underholdning har han været henvist til at beskæftige sig med det nære, og hvad var mere nært end hans kvinde, som oven i købet begyndte at buldne ud – hvad han vel nok så småt havde regnet med, efter hvad der havde været imellem dem.

Helt til venstre i billedet ser vi ham igen. Det er den nybagte fader, vi ser. Når vi ikke ser barnet, er det måske, fordi vor yngling fra da af har haft andre gøremål end at riste i urokseknogler. Billedet er blevet til, da han ventede på den førstefødte.

(Fra Medicinsk Forum).

Brevkassen

Skal du til Spanien, så læs her!

Kjære redaktør.
Jeg ville være meget taknemlig for følgende rettelse i referatet om 50 års jubilarene i nr. 7 (sept. 1983 s. 99).

Kjære »Korns«.
Jeg skrev ikke fra mitt »sygeleje i Frankrig«, men fra mitt skrivebord i Spanien, hvor jeg har bodd siden januar 1980. Jeg havde det bare ikke godt nok til å reise.

Jeg takker for alle hilsener gjennom Hagen Hasselbalch. Hans bok: »Liflig er vor Ungdoms Vaar«, har alltid vært i en av mine bokreoler sammen med andre Sorø-bøker, siden den utkom.

Gamle soranere bedes melde sig, hvis de skal til Costa Blanca.

Mitt etternavn staves ikke som i »Sorø Biografier«, men med hjerteligste kammeratslige hilsener,

Carl J. Jakhelln.

Postadresse:
Generalkonsul Carl J. Jakhelln
Apartado 31,
Alfaz del Pi,
(Prov. Alicante),
Spanien.
(Tlf.: (34) (65) 88.85.46).

Sorø Akademis Skoles lærerkollegium i 1945.

Et minde om rektor Bohn

En solsveden sensommerdag i år aflagde jeg et af mine efterhånden alt for sjældne besøg i Sorø, hvor jeg dog har tilbragt tre udbytterige ungdomsår. Efter at have spadseret omkring i Akademihaven fortsatte jeg ad Filsofgangen mod den ny kirkegård, idet jeg ville opøge rektor Bohns gravsted. Fem år tidligere havde min familie og jeg tilbragt nogle dage i Sorø, og fra dette ophold mente jeg tydeligt at kunne erindre, hvor graven var beliggende. Men trods al anvendt omhu kunne jeg alligevel ikke hitte stedet, og den tanke nagede mig, monstro graven skulle være sløjfet?

For at få klarhed over, hvad der var sket, rettede jeg en skriftlig henvendelse til akademigartner Schwartzbach og modtog omgående et venligt svar, hvoraf det fremgik, at graven allerede for flere år siden var blevet sløjfet.

Ja, sådan går det jo, var min næste tanke. Men så længe vi er en flok, der husker vor gamle rektor, har han jo sit monument – omend ikke noget *monumentum aere perennius*. Og fra mine gemmer ledte jeg et brev frem, som Paul Hugo Bohn (1891–1954) engang sendte mig som tak for en julehilsen. Brevet er så karakteristisk for Bohn, at det fortjener at aftrykkes i Soraner-Bladet, selv om en enkelt passus er udeladt.

12.2.50.

Kjære Svend!

Paa mit Bord har der længe ligget en lille Bunke Breve. De er fra Juletiden – fra gamle Dreng, gode »Dreng« – og maner mig. De vil besvares, kun med nogle faa Ord, men med Ord, der skulde sige, at Drengen ikke er glemt og aldrig vil blive glemt.

Jeg tager din lille Epistel og læser den igen. Den fortæller om »20 Aars Alderens Brydningstid«, om Juraen, om Edgar Poe m. m. Tro ikke, det er mig ligegyldigt, tværtimod. Jeg følger dig i Tankerne, og det vil altid glæde mig at høre fra dig, endnu mere at se dig og faa en Passiar.

Poes Digte har jeg hentet frem (Rungs Oversættelse). Ja, du har Ret: Ulalume er et smukt og gribende Digt, især naar man læser det anden Gang. Gribende er ogsaa Annabel Lee. Og dog er det maaske rigtigt, at *min* Smag vilde foretrække noget mere enkelt, f. Eks. Hauchs 2 betagende Digte »Bekendelse« og »Christiane Oehlenschläger«. Men nok om det: du har skaffet mig en Nydelse ved at minde om Poe. –

Her er alt vel, men det maa du hellere overbevise dig om ved Selvsyn.

Din hengivne gl. Rektor

P. H. Bohn.

Dette brev fik mig til at hente Carsten Hauchs Udvalgte Skrifter III (1929) ned fra reolen, og med samme betagelse, som da jeg var gymnasiast i Sorø, genlæste jeg først »Christiane Oehlenschläger«, dernæst »Bekendelse« for så endelig at slutte af med de ord, som udgiveren (soraneren Poul Schjærff) har givet disse to digte med på vejen i sin indledning (a. s. XXI f.):

»En storladen Mennesketegning er Digtet om »Christiane Oehlenschläger«. Og hvorfor? Fordi Hauch følte sig kongenial med Oehlenschlägers Hustru. I »Minder« (I, S. 311–315) skildder han Digterhustruen; i et Brev til Oehlenschläger fra Juli 1841, skrevet ved Efterret-

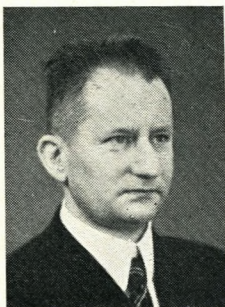
ningen om Christianes Død, karakteriserer han hende i Udtryk, der genfindes i Mindediget. De to Skildringer er som Prosaukast til Digtet, hvis vægtige Linjer tilsammen danner et Minde for en Kvinde, der stod over det almindelige Maal for et Menneske.

»Bekiendelse« er Samlingens værdige Slutningsdigt. I Billeder af Vaaren og Sommeren tegnes de Sangere, hvis Poesier yndes af Mængden; som Modsætning gives Høsten og Vinterstormen, Digterens egne Sange, som man vender sig bort fra; sjældent har han mærket Paaskønnelse; men han trøster sig: ydre Glans har han aldrig attraaet, han har kun sunget ud af sin Sjæls Inderste, ikke for at opnaae Verdens Ros. Med ædel Selvbevidsthed fæster Digteren sit Blik paa Stjernerne; i deres Rige hører hans Digtning hjemme, hans Tanker lyser ikke for Jorden, men over den. Det havde Hauch faaet ud af Livet, at hans Værk, skønt ikke anerkendt af Mængden, var i Pagt med det Evige«.

Mon ikke Schjærffs ord om Hauch i tillempet form kunne finde anvendelse på Paul Hugo Bohn. Det, Bohn fik ud af sit liv, var jo også, at hans gerning skønt ikke anerkendt af alle, var i pagt med de evige værdier.

»Men den, som ei mildner sit Ord,
Som ei bøier sit Mod,
Som ei at smigre forstaaer,
Er besværlig tidt,
Thi Sandheds Sol er for stærk for den Svage
Og Tusmørket elske vi meest,
Naar den langtsomtbesnærende Dæmring
Drager sit Slør
Over Himlens rødmende Kind. –
Derfor miskiendte Verden dig,
Og Feighed svimled
Ved at skue det Mod,
Som den ei begreb«.

Svend Gram Jensen (S 49).

Paul Hugo Bohn, f. 11/5 1891 i København. Adjunkt i Sorø 1920, lektor 1934. Rektor i Bungsted 1939–43, rektor i Sorø 1944–54, død 13/4 1954 i Sorø.

Runde fødselsdage i dec.

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, som kan fejre rund fødselsdag i december 1983:

2. Værkfører Erik Faarup (f. 1908, S 26), Borgmester Fischers Vej 2,8., 2500 Valby.
9. Salgschef Mogens Kongsted (f. 1908, R 26), Skrænten 4, 2820 Gentofte.
12. Grosserer Ole Herseth (f. 1933, R 51), Amalievej 24,2., 1875 Kbh. V.
13. Direktør Herluf Krog-Meyer (f. 1893, R 09), Esperance Allé 1, 2920 Charlottenlund.
16. Isenkræmmer Poul V. Kaalund (f. 1908, S 27), Østergade 25, 5900 Rudkøbing.
17. Tømrer Kaj Olsen (f. 1913, R 30), Møllevej 33, 4180 Sorø.
18. Direktør Steen Gregers (f. 1923, S 42), Ved Højmosen 31, 2830 Virum.
19. Direktør Carsten P.P. Jensen (f. 1933, S 53), Furesøvej 26, 2830 Virum.
20. Politimester Helge Frandsen (f. 1908, S 27), Hvidegårdsparken 103, 2800 Lyngby.
24. Grosserer Einar Lisborg (f. 1893, S 12), Herthallund, Slotsalleen 57, 4200 Slagelse.
25. Underdirektør Jens Birkedal Grell (f. 1933, S 52), Lundvej 18, 6800 Varde.

De første piger

på Sorø Akademis skole ...

Den første pige, der har taget eksamen fra Sorø, er *Thora Blichert*, datter af Sorø Akademis rektor Blichert, rektor fra 1882–94. Hun tog realeksamen som privatist i 1886 og blev senere gift med arkitekt ved Sorø Akademi F. C. C. Hansen og mor til nedennævnte *Gerda Blichert Hansen* (S 1910).

Den første kvindelige student som privatist var *Johanne Skovgaard* (S 1901).

De første ordinære kvindelige studenter sprang ud i 1910. Det var: *Gerda Blichert Hansen*, *Karen Hee*, født Bonnesen, *Signe Marie Jessen*, født Rahbek og *Ingeborg Margrethe Rørth*, født Rahbek.

Realeksamen i 1909 toges af følgende: *Anne Margrete Kisbye*, *Ellen Johanne Kisbye Hansen* og *Ingeborg Nielsen Vindelbro*.

I 1911 var der 8 kvindelige realister, men i 1912 kun én.

I 1913 var der tre kvindelige studenter. *Agnes Vibeke von Osten Hackhe*, *Ellen Vibeke Jensen* og *Meta Petersen* f. Jørgensen.

Disse oplysninger kan ligesom så mange andre personalia vedrørende skolens elever fra 1584–1960 findes og suppleres i det enestående værk *Soraner-Biografierne*, som fås hos Soransk Samfunds kasserer direktør *Finn Harlang*, *Dronningens Tværgade 30*, 1802 København K., tlf. (01) 13 86 66.

Pris: 600 kr. for hele værket, Indsend beløbet, og værket kommer portofrit!

Thyge Winther Jensens tale ved kongeballet

Hr. rektor, mine damer og herrer:

Må jeg benytte lejligheden til at bringe en hilsen fra os gamle soranere – fra Soransk Samfund og samtidig bringe en tak til rektor, fordi vi er inviteret med til denne dag.

Det er unægtelig en mærkelig fornemmelse at komme til et kongebal så mange år efter, at man var til det sidste, 30 år skrumper pludselig ind, forsvinder, og det hele opleves, som var det i går. Når en sådan momentan illusion pludselig kan opstå, kan grunden vel kun være, at nogle få impulser – stedet, omgivelserne, atmosfæren, den særlige feststemning, der kendetegner et kongebal – er tilstrækkelige til at kalde en tid tilbage, der nu er væk.

En skolekammerat, jeg for nogen tid siden var sammen med, fortalte, at han aldrig havde besøgt skolen, siden han forlod den, egentlig ikke fordi han ikke ville, men fordi han mente, at mødet med de velkendte omgivelser ville berede ham et følelsesmæssigt chok, som det ville tage ham lang tid at forvinde. Så galt er det ikke gået for mig i aften. Jeg klarer den lige, men kan på den anden side nok føle lidt af det vemod, den skotske digter Robert Burns, som vi bl. a. lærte at kende i vor skoletid hernede, giver udtryk for i linierne:

»Thou minds me o' departed joys

Departed never to return«.

Da jeg engang i min studietid diskuterede literaturopgivelser med professoren i mit fag, fik jeg den besked, at værdien af et studium undertiden mere lå i, hvad man læste *uden for* faget, end hvad man læste *i* faget. Jeg tror nok, det forholder sig lidt på samme måde med værdien af Sorø. I en vis forstand er det et gymnasium som alle andre. Det er underlagt den samme lov som andre gymnasier og det samme formål, gående ud på, at gymnasiet »giver en fortsat almindende undervisning, som tilige giver de nødvendige forudsætninger for videregående studier«. En toenighed, der forøvrigt går tilbage til 1850, hvor den daværende undervisningsminister, der ikke var undervisningsminister, men kulturminister, nemlig *Johan Nicolai Madvig*, opstillede det formål for latinskolen, at den skulle føre eleverne frem til »en sand og grundig almindelig dannelse« og samtidig »på bedste måde forberede til et akademisk studium«.

Der er noget særligt ved Sorø!

Men den egentlige værdi af Sorø kan ikke aflæses i de officielle formål og læseplaner. Den ligger i det, den giver herudover: i den måde, livet er organiseret på hernede, og i stedets prægende udstråling.

Virksomheden heraf må have været så meget desto stærkere som skolen paradoksalt nok begyndte med at tage en hel del fra os. For de fleste af os var begyndelsen på en ny tilværelse her, samtidig et tidligt farvel til alt det, der hidtil havde fyldt vores tilværelse ud:

hjemmet og det lokale miljø. Især for os, der kom fra forskellige afkroge af Jylland, var det en ny verden med nye begreber og et nyt sprog, der mødte os. Jeg husker fra optagelsesprøven, at lærerne havde svært ved at forstå mig, og at jeg bl. a. skulle op i noget, der hed religion, og som jeg ikke vidste, hvad var. Da jeg spurgte min far, hvad det mon kunne være for noget, blev jeg kendelig beroliget, da han forklarede mig, at det var det samme som bibelshistorie. Så følte jeg mig straks noget mere på hjemmebane, for det var det vigtigste fag dér, hvor jeg kom fra. Men lige da jeg havde fået forklaringen, følte jeg mig unægtelig lidt som den brave mand hos Holberg, der efter at have fået at vide, hvad prosa var, kunne erklære, at så havde han talt i prosa hele sit liv. Jeg kom op i den barmhjertige samaritan. Da jeg havde sagt, hvad der lå mig på sinde i den anledning, erklærede den lærer, der hørte mig, at det for ham at se lød rigtigt, hvad jeg sagde, men at han ikke havde forstået et ord af det hele. Og samtidig føjede han til: *glem aldrig at tale jysk*. Sådan skulle det nu ikke gå. Det jyske modersmål forsvandt gradvis med årene hernede. I det tætte kammeratskab sleb vi hinanden til efter en fælles sproglig norm, der lå nærmere København end Billund.

Men hvad skolen tog, gav den mangefold igen. I forhold til hjemmet opdagede vi, at vi ikke mistede det, men fik et godt supplement dertil, og vi opdagede også, at vi gennem skolen i en egen koncentreret form kom i berøring med et større fællesskab, der rakte ud over de mange forskellige miljøer, vi var udgået fra, og at mange af de navne, der havde præget dette større fællesskab, havde særlig tilknytning til stedet her. Vi havde hørt om Absalon derhjemme i landsbyskolen, men nu stod vi ved hans grav. Vi havde sunget Ingemanns og Grundtvigs salmer, men nu lærte vi det sted grundigt at kende, hvor de to nære venner ofte søgte hinandens selskab. Den ene levede og virkede her, den anden havde vidt fremskredne planer om at gøre skolen til den egentlige vokseplads for en ny folkelig dannelse.

Vender vi tilbage til formålsparagraffen, så forekom jo netop ordet almindannelse eller dannelse i den. Dannelse bliver ofte sat i modsætning til ensidighed eller specialisering. Personligt finder jeg det mere aktuelt at sætte det i modsætning til det, tyskerne kalder *vielwisserei*. Skolen og de mange gode lærere, vi havde, der klogt forstod at knytte an til dette sjældne pædagogiske miljø, gjorde os ikke til mangevidere, men koncentrerede, skabte sammenhæng og udvidede vor erfaringsbaggrund på samme måde, som miljøet hernede i koncentreret form er en levende anskuelse af vort lands fortid og kultur.

At tale om Sorø uden at komme ind på vor gamle »Skjemedigter« Holberg ville være yderst misvisende. Lad mig derfor på tær-

skelen til Holbergåret slutte af med at fortælle, hvordan mit første møde med ham foreløb hernede. Det skete allerede i 1. mellem hos vores dansklærer Jørgensen, som vi kun havde et år, idet han desværre blev rektor i Ribe. Han forlangte af os, at vi gik i gang med vore skriftlige arbejder straks ved timens begyndelse, også selv om han af en eller anden grund skulle blive forsinket. Når han således lidt forsinket ankom til timen, havde han indarbejdet et ritual, der bestod i, at han, når han trådte ind i klassen, råbte: »*Skriver I, karle?*«. Vi skulle så i kor svare: »Ja, vi skriver af al magt«. Som 1. mel'mere var vi endnu så små, at vi stadig havde den barnlige glæde over det tilbagevendende stereotype ritual i behold. Vi – eller i hvert fald jeg –

troede, at det var noget, han selv havde opfundet. Men da jeg mange år senere på Det kgl. Teaters scene i »Den Stundesløse« hørte Ebbe Rode råbe oppe fra scenen: *Skriver I, karle?* gav det et sådant sæt i mig, at jeg var på nippet til fra tilskuerpladsen prompte at aflevere det eneste rigtige svar på det spørgsmål. Heldigvis kom Vielgeschreis egne skrivekarle oppe på scenen mig i forkøbet, så skandalen blev undgået.

Må jeg til allersidst bede alle tilstedeværende om at rejse sig og sammen med mig udbringe et trefoldigt leve for vor udmærkede skole i håbet om, at dette enestående skolemiljø også må eksistere de næste 400 år.

Thyge Winther-Jensen.

Soranerfrokosten i november

Jo – Soranerfrokosten den 3. november – da-toen stod for resten ikke i Soranerbladet – blev en af de virkelig gode. Ikke fordi vi var så særlig mange, vi var 15, men dels fordi det simpelthen var smadderhyggeligt, og dels fordi frokosttaleren, afdelingschef i Landbrugsrådet Erik Hovgaard Jakobsen (S 45) både fornøjeligt og instruktivt fortalte om dansk landbrugs situation netop nu, set fra Axelborg. Men til sagen. Universitetet havde igen ikke taget højde for, at Soransk Samfund – ikke Soranersamfundet, som Soranerbladet et sted kalder os – havde torsdagsfest, hvorfor formanden havde bedt Svend Clausen (S 25) tage hånd i tøjlerne, og Clausen bød velkommen og læste følgende afsnit op af et brev, han nylig havde fået fra Palle Taarnhøj: »Så befinder jeg mig godt, og jeg tænker på, at en af de ting, jeg var glad for på Sorø i sin tid, var at jeg kom hjemmefra – idet jeg derved var mit hjem og familie meget nærmere, end da jeg boede hjemme – hvis I forstår, hvad jeg mener, som en afdød gammel soraner ville have sagt. Man kommer ikke til at holde mindre af familie, venner og hjem ved at være derfra nogen tid – alle de små irriterende ting er væk – kun det lyse huskes – og jeg får endda regelmæssige breve fra Vippe, børn og svigerbørn, det er en ny og dejlig oplevelse«.

Med dette som motivering udbragtes en skål for vor gamle skole, hvorefter vi sang – mirabile dictu – »Der er et sted ...«.

Maden fik vi i forholdsvis ro, indtil Clausen ikke længere kunne holde sig i skindet, men rejste sig og læste videre af Palles brev om hospitalsbetalinger og erstatningssager i USA.

Nå, vi fik da kaffen, og Hovgård Jakobsen fik ordet. Veloplagt og fornøjeligt fik vi en fortræffelig oversigt over dansk landbrugs situation. Et egentlig referat af foredraget er faktisk for vanskeligt – i hvert fald for mig – bl. a. fordi de mest interessante passager fik betegnelsen: »dette er altså udenfor referat«.

At det simpelthen var godt, blev bekræftet ved, at foredraget blev påhørt i en sådan opmærksomhed, at man kunne have hørt den berømte knappenål. Døg ikke da talen blev om familiebruget, hvor husdyravlen er baseret på mands og kones fælles fulde indsats, og hvor taleren citerede den sjællandske familielandmand, der udtalte: »Ja, siden min kone døde, har der ikke været en so her på gården«.

Efter talen var der mange spørgsmål og livlig diskussion.

Derefter kom kritikken – ja, man altså af Soransk Samfunds PR. Hvorfor var der ikke i tide, d.v.s. i måneden forud bragt meddelelse i Soranerbladet om frokosten og taleren? Hvad med et kort interview med en kommende frokosttaler? Man mente, at mere reklame om frokosterne ville mindst fordoble antallet af fremmødte. Hvad med julefrokosten, som i år er lige netop den 1ste december, hvor ingen endnu har fået Soranerbladet? Hvad bliver traktementet, og hvad koster det? Gør man sig i det hele taget den ulejlighed at diskutere sagen med restaurationen. Er der en bestemt indenfor bestyrelsen, der har ansvaret for vore frokoster? Det må også være irriterende for red., at han ikke får de nødvendige oplysninger i rette tid.

Ja, jeg kunne blive ved, men det er lidt træls at være provo stadigvæk, når det var som rebel, man over for 50 år siden blev valgt ind i bestyrelsen.

– Det var en knippegod frokost, mange flere burde have oplevet den. – *Svend Clausen.*

PS. To triste oplysninger fik jeg også. Laurits Schrøder (S 25) fortalte mig, at da han og hans kone havde været hjemmefra et par timer, havde uvedkommende gæster endevendt hele deres lejlighed og stjålet for ca. 45.000 kr., endvidere fortalte Peter Waagstein (S 31) mig, at hans broder Leif Waagsteins (S 25) dejlige hus i Torshavn netop på hans 76 års fødselsdag, mens han var på kontoret, var totalt udbrændt til grunden.

Frank Horns Curriculum vitae ...

Mit omflakkende kosmopolitiske liv begyndte, da jeg den 7. februar 1910 kom til verden i Newcastle-on-Tyne som eneste søn af telegrafbestyrer J. A. L. Horn og Olga Horn, født Nielsen.

Senere forflyttede Det Store Nordiske Telegrafskab min fader til Libau i Litauen, hvorfra vi under tyskernes bombardement af byen i 1914 over hals og hoved måtte forlade hus og hjem og flygte til St. Petersburg. Her genoptog min fader sin tjeneste i Store Nordiske. Da revolutionen brød ud i Rusland i 1917, måtte vi atter flygte til Finland og derfra videre – alt imens borgerkrigen mellem de røde og de hvide rasede dér – via Haparanda og Sverige hjem til det fredelige Danmark. I København kom jeg til at gå på Østersøgades skole. I 1919 forflyttedes min fader sluttelig til Shanghai, hvortil vi sejlede med ØKs »Tongking« via Panama-kanalen, Stillehavet og Japan.

I Shanghai satte min fader mig først i den Franske Skole og senere i den engelske Cathedral School. I Kina tog vi på interessante husbådture til Taihu Lake, Soochow, West Lake og Hangchow, som jeg skrev dagbøger om. Min 12-års fødselsdag blev fejret på det skønne Repulse Bay badhotel i Hong Kong, Victoria Island, hvorfra jeg mutters alene blev sendt med P&O's »Kashgar« den lange vej gennem Malakkastrædet og Suezkanalen til London og videre via Harwich til Esbjerg, hvor min morbroder tog imod mig. Han sørgede for, at jeg i 1922 blev optaget på Sorø Akademi. Jeg blev indlogeret hos fiskeriinspektør Hofmeyer for enden af Filosofgangen. Det tør nok antydes, at transplantationen fra luksustilværelse i Kina med rickshaws, mahs, tjenerne på hver finger og subtropisk klima til gården ved Jernporten med petroleumslamper, kakkelovne, cykelkørsel til skole i vinterføre ad Filosofgangen, rugbrød med margarine, sirup og myseost samt optagelse i første mellem som »møjunge« var en omvæltning af proportioner! – Ikke desto mindre hører mine 7 år på Sorø Akademi til de lykkeligste og sorgfrie til mit liv!

Jeg havde oprindeligt valgt at ville gå lægevejen, men ved tanken om kunne blive tituleret »stud med Horn« besluttede jeg mig for handelsvejen og blev efter nysproglig studentereksamen fra Sorø Akademi i 1929 optaget på Den Brockske Handelsskole i København, hvorfra jeg dimitteredes i 1930 med Den Højere Handelseksamen.

Jeg emigrerede nu til De Forenede Stater for at skabe min karriere og startede med at blive optaget på Boston University, College of Business Administration, hvor jeg efter 2 års studier i 1932 »cum laude« bestod afgangseksamen som Bachelor of Science in Business Administration, Foreign Trade (se Soranerbladet Februar 1983, side 25, »Et ualmindeligt Studentejubilæum«).

Tidspunktet var det dårligst tænkelige, idet

Amerika just da oplevede den værste depression nogensinde. Jeg måtte simpelt hen opgive at få et job og besluttede mig derfor til at skabe mit eget job. Efter flere måneders intensivt arbejde i Boston, New York og Chicago lykkedes det mig at sikre mig eneagentur for en snes amerikanske fabrikanter af automobilreservedele, -tilbehør og -specialværktøj for Skandinavien på basis af 10 pct. provision, men ingen rejseomkostninger betalt. Med kufferterne proppede med kataloger og vareprøver vendte jeg hjem til Danmark for omgående at påbegynde min sælgervirksomhed. Det er utroligt, hvor stor arbejdsenergi en ung mand på 22 år kan lægge for dagen, når det gælder knald eller fald! – I de følgende år berejste jeg med ordrebog, skrivemaskine og brevpapir de 8 måneder af året Danmark, Norge, Sverige, Finland og Estland, solgte for millioner og tjente mange penge. Senere oprettede jeg transitlager i Københavns Frihavn.

I 1937 giftede jeg mig med min ungdomskærlighed Gudrun Emilie, født Kastrop. Samme år vendte mine forældre hjem til Danmark fra Kina for at nyde deres otium.

Tysklands besættelse af Danmark den 9. april 1940 satte en effektiv stopper for hele min virksomhed. Jeg måtte nu begynde helt forfra med at arbejde en engrosforretning i cykeldele op fra grunden. Denne virksomhed solgte jeg nogle år efter krigen for derefter at drive import- og engrosforretning i Danmark i automobildele og værkstedsudstyr.

Efter min hustrus død i 1977 solgte jeg denne virksomhed og emigrerede i 1981 »for good« til De Forenede Stater, hvor jeg den 15. maj 1981 giftede mig med min nuværende hustru Florence Marie, født Ulmer (se Soranerbladet maj 1982, side 58, »Amerikansk Papirusseri«).

Vi tilbringer sommeren på Cape Cod i Massachusetts og vinteren i Fort Myers i det sydvestlige Floridas subtropiske klima.

Frank Edward Horn (S 29).

En jæger gik at smage ..

En ny bog af *Leif Blædel* (S 42)

Hun spyttede henrykt en tand ud og udbrød taknemmeligt:

»– Ih, ægte vildt, det må jeg sandelig sige ...«.

Vildt skal der til, på jagtmarken og på bordene for tiden. Men vildt er ikke mere altid vildt, somme tider er det oprættet og slagtet i stedet for at have levet i naturen, hvor det »ægte vildt« bliver skudt. Og et skud hagl kan altid ødelægge en tand. Det er selvfølgelig kedeligt, men anses på den anden side som et bevis på, at vildtet er skudt og altså »ægte«.

Sådan har jeg i hvert fald altid troet, men

det kan man åbenbart ikke regne med mere. Nu kommer producenterne også kunstige hagl i det slagtede vildt, så kunderne bliver vildledt.

En jæger gik at smage – jagtbedrifter og vildtopskrifter« hedder en ny bog af *Leif Blædel* (S 1942), hvor han kommer ind på emnet (134 sider, 145 kroner, Gyldendal). Han skriver:

– En rigtig agerhøne må være kendetegnet ved, at der er hagl i den. Men svindlere stikker ikke op for bollemælk. Jeg kender et konkret eksempel på, hvordan en opdrætter puttede hagl i sine tamfugle. De blev slået ihjel i volieren med stokkeslag. Så lod han dem samle i en dyng og sendte nogle skud hagl ind i dem. Ønskede kunderne hagl, så skulle de få det – et par patroner kunne han vel sendere på at sikre afsætningen ...

Faktisk troede jeg ikke rigtigt på den historie, da jeg læste den, men forleden mødte jeg *Leif Blædel* på restaurant Kong Hans (hvor mødes gastronomer ellers), og han bekræftede. Han havde selv oplevet det.

Blædels jagtbog er både underholdende og oplysende. Han fortæller sjove jagthistorier og giver gode opskrifter på vildt. Også på, hvordan man jager og spiser ræv, krager, solsort og andet. Han holder af sin jagthund Trofast, selv om den er vandskræk, og han må somme tider råbe »bøh« til ænderne for at jage dem op. Oplyser hvordan man plukker ænder ved hjælp af parafin og formaner, at appelsin i saucen skal være pomerans. En dejlig bog for både jægere og gastronomer.

Andreas Dalgaard i Weekendavisen.

Soranske dødsfald

JENS RASMUS POVL LARSEN (S 35)
21. januar – 28. juli 1983

JØRGEN VERNER STUBBE-TEGLBJERG
21. marts 1908 – 14. oktober 1983 (R 25)

VAGN GRÜNER HANSON (1918)
29. september 1900 – 18. oktober 1983

PER FROM HANSEN (S 33)
22. juni 1915 – 2. november 1983

JENS HENNINGSEN (S 30)
12. juli 1912 – 13. oktober 1983

Fejl i oktoberfødselsdage:

3. Grethe Wonsild (R 15), Bornholmsgade 6, Kbh. Ø.
4. Niels H. Bøttger (f. 13 S 31), Strandvejen 116, 8000 Århus C.
21. Arkitekt Frederik Fogh (f. 1923, R 41), Piazza San Sepolcro, Milano, Italien.

Fejl i november fødselsdage:

15. Universitetslektor mag. art. Christian Vestergaard-Pedersen, Køgemestervej 10, 3400 Hillerød.
30. Henrik baron Schaffalitzky de Muckadell, Bjergrsted Byvej 39, 4450 Jyderup.

Overlæge Per From Hansen (S 33)

Overlæge Per From Hansen, medicinsk afdeling C på Glostrup Sygehus, er død, 68 år.

Han var medicinsk kandidat fra 1940, dr. med. og havde speciallægeautorisation i medicinske sygdomme, kredsløbssygdomme og langtidsmedicin. Afdøde vil blive husket for sin indsats for de befolkningsundersøgelser, han gennemførte med henblik på forebyggelse af hjertesygdomme, men han var tillige en fremragende gerontolog, specialist i gamle menneskers lidelser. Også i fritiden beskæftigede han sig med sine specialer og havde således gjort et betydningsfuldt arbejde for såvel Hjerteforeningen som for pensionistorganisationerne. Også Folkeuniversitetet nød godt af afdødes viden og gode vilje.

Red. Tage Christiansen in memoriam

Red. Tage Christiansen in Memoriam.

Højt op i alderen er den ungdommelige, arbejdsomme og intelligente charmerende, mangeårige medarbejder ved Berlingske Tidende Aftenavis-Weekend gået bort. Tage og broderen pastor Ebbe var sønner af provsten i den dengang lille, men fra middelalderen kendte Højby, Otzherrit, som blev turisternes Oshered. Både fra faderen og den litterært begavede, skrivende mor, fik de lyrisk og kirkelig viden og kundskaber i arv. Flere gange fulgtes vi ved feriers afslutning på den 14 mil lange cykeltur i regn og blæst tilbage til Sorø, men naturligvis spurtede de to ældre brødre først. De, der i tyverne var alumner, så med beundring op til »Musketererne«, gymnasiasterne, og der var flere end Dumas' verdenskendte tre, friske, frejdige, glade, og alle blev de efter skoletidens afsluttende studentereksamen i hovedstaden kendte personligheder: professorerne Chr. Elling fra Kalundborg, Christian Matras, færing, Herluf Raaschou-Nielsen, rektorsønnen, skuespiller Jacob Nielsen, L. C. N.'s ældste søn, Tage Christiansen, der via Sorø-Ringsted Folketidende kom til Pilestræde, bror Ebbe, præst på både Langeland og Sjælland, red. Rechendorff, Berlingske Tidende efter Socialdemokraten, m. f., som jeg desværre ser for mig i soraneruniformen, visionært – men navnene! Den så kendte og tidligt tragisk døde forfatter *Jørgen Frantz-Jacobsen* var i klasse med disse soraner-musketerer nogle semestre; muligvis også grønlænderen, der af rektor blev forbudt at ro i kajak på søen, Porsild. En skæbnedag oprandt for »Musketererne«, som gik land og rige rundt, og endog omtalt i *Ærbødigt B.T.* vers. Anledningen var dagene efter første verdenskrig med zonevalgene i Sønderjylland, hvor Dannebrog gik til tops – men ikke den dag, da også Flensborg var aktuel. Rektor og lektor Ussing var radikale – og den afstemning var de imod. »Musketererne« højste imidlertid Dannebrog på Akademibygningen, og lidt efter endog på selve rektorboligen, der også var bolig for gymnasiasterne. Stor ståhej på lærer-

værelset med pro et contra-indlæg, endog med øjeblikkelig bortvisning fra skolen. »Musketernerne« var blevet svage i knæene, fordi de havde hejst flaget på rektorboligen, og da de gik i første G., var sammensvorne venner, vilde de nødigst af alt, som den berømte arkitekt Martin Nyrop i sin ungdom, relegeres. Stormen lagde sig heldigvis for de unge, der har medvirket til den gode ånd i Sorø, og som voksede i København, ja, hele landet. *De var – men de er tillige.* Tage tilbragte sine ferier nær Højbys skønne barndomshjem i det vikingebeboede Klint ved Nyrup bugt. Men fra mange steder i vort land har han skrevet både oldtids- og kirkernes historie, var i mange år redaktør af det årlige skrift: *Det Skønne Ods herred.*

Æret været hans liv, gerning og minde!

B. Rosenkilde N.

Vort altid fængslende Soraner-Blad, okt.-83, bragte ved soraneren *Svend Egede Glahn* en meget personlig og værdig nekrolog om *Ulf Kaarsberg*, som undertegnede mindedes i en dagbladsnekrolog. Men af de fire brødre af den gamle forfatter og globetrotter, vist en af de første i Sorø på motorcykel, og hans lige så intelligente og fornøjelige hustru – gik både Rolf og Helge i faderens fodspor, blev skribenter, Helge med »Hvid mand og brun mand«, fra Malayas plantagelev; senere en tilsvarende bog fra afrikanske år; og ham har S. E. Glahn ej nævnt. Helge var blevet syg i troperne af malaria – og var et ligblegt og afmagret menneske, da han vendte hjem til Sorø. Men i mange år derefter var han en inspirerende og flittig redaktør af Aalborg Stiftstidende Søndag. Rolf skrev og fik også udgivet sine oplevelser i »East of Suez«. Vi mødtes ofte og var mere »Øst for Suez« i tanke og tale, og vi planlagde en tur til vor ungdoms paradiskyster med deres brune kanakker og mørkhudede melanesere, som når vore fædre mødtes i Sorø til spirituelle midt-dage, der først afsluttedes ved solopgang.

B. R. N.

Sommeriana

Elektromekaniker *Peter Sommer* (U 74), udlært og ansat i Radiometer, der leverer avanceret hospitalsudstyr overalt i verden, er af 57 ansøgere blevet foretrukket til en stilling som teknisk konsulent i firmaets internationale salgsdivision, for hvilken han skal berejse hele verden udenfor Vesteuropa og USA. Han tiltrådte den 1. november.

Sekretær, cand. jur. *Otto C. M. Sommer* (S 75), er blevet juridisk konsulent for det ny-stiftede rejsebureau Cosmopole.

Kordegner *Otto Vilh. Sommer* (S 37) har indgivet sin afskedsbegæring og går på pension fra 1. marts næste år. Han er fortsat slægtskyndigt medlem af repræsentantskabet for Den ophævede civile og adskillige Stænders Enkekasse af 1804.

Soranerslips

fås nu i

sort, gråt og mørkeblåt.

Pris 65 kr. – frit tilsendt.

Blazermærket i fornem kvalitet ligeledes 65 kr., frit tilsendt.

Send check til

adjunkt T. Funck-Petersen,
Klosterporten, 4180 Sorø.

Soranerfrokosten i oktober

Fornemand Thyge bød velkommen og intone-rede med høj og klangfuld røst (Herluf var jo ikke til stede!) lovprisningen til Stedet, som alle jo veed. Vi undlod ej heller at lade skolen – af samme navn som stiftelsen – leve. En særlig velkomst rettedes til det ej rosettede æresmedlem Svend Clausen og til 60-års jubilaren og soraner-aktøren Halfdan Beck, der efter 30 års fravær kom tilbage til Sorø, og som på smukkeste måde, ligesom lektor Balslev, kombinerede det herlovianske med det soranske.

Thyge omtalte den traditionelle cricketkamp i Sorø og cricketspillet fremtid på Sorø Akademi, et emne, der var blevet bragt på bane efter kampen – »Spillet bliver trængt, det er vi gamle soranere kede af«! Der må gøres en vedvarende indsats for at holde interessen ved lige. I denne forbindelse kunne det (efter referentens uforgribelige mening) være interessant at kaste kvinderne ind i kampen: der er vel ingen (?), der i dag tør vove at påstå, at cricket er reserveret hankønnet! Er *akademipigerne ikke allerede i fuld gang??* – Soraner-aftenen i Sorø med gule ærter på Postgaarden og efterfølgende filmforevisning på Hovedbygningen havde været en stor succes. Filmen var en meget stor oplevelse.

Thyge bebudede, at han ville forlade stedet klokken 13, Svend, der ville overtage ledelsen og introducere dagens taler, fandt det oportunt at formulere en hvas kritik af Københavns Universitet – »Det er meningsløst, at man ikke for længst har fundet ud af, at den første torsdag i hver måned er sacrosanct! Universitetet bør virkelig indrette undervisningen herefter, så at soranere uhindret kan strømme til frokost i Allégade 10«! – Følgende var kommet tilstrømmende: Edward Suhr '14, Halfdan Beck '23, Børge Baggesen '24, Svend Clausen '25, Laurids Schrøder '25, Dan Fink '27, Niels Tholl '33, Jørgen Fanø '36, Svend Jørvang '37, Paul Rantzau '37, Bent Henningsen '39, Finn Harlang '45, Thyge Winther-Jensen '54, Steen Ottosen '56, Kre-

sten Thor Nielsen '69 og, som rosinen udi pølse-enden, Per Salling '73.

Efter de traditionelle indledende manøvrer, indbefattet nedkæmpning af den værste hunger, præsenteredes vi for dagens gæstetaler, *Kresten Thor Nielsen S '69*. – Med engelsk som bifag har Thor siden 1973 læst kinesisk sprog med, som han udtrykte det, 'varying intensity'. I september 1979 tog han til Kina, kom hjem i juli 1980, tog eksaminer til hovedfag og drog derover igen fra september 1981 til juli 1982, og igen fra september 1982 til juli 1983. Det bliver 3 gange 10 måneder med ophold mestendels i Peking, hvor han læste kinesisk på Sprogskolen og bestræbte sig på at blive så god som mulig til at tale, læse og skrive det komplicerede sprog.

Heldigvis havde Thor medbragt sit manu-

skript, så referenten besluttede – med talerens venlige indforståelse – at bringe foredraget – »Oplevelser i Kina« – som separat artikel til glæde for en større kreds.

Svend takkede for dagens interessante islæt og udtrykte håbet om, at Thor ville komme igen en anden gang og fortælle mere om Kina, det fantastiske »Riget i midten«.

Til nachspielet på »Prætorium« blev vi modtaget af Ebbe Nybroe '31. Det varede længe, dette hyggelige soranske efterslæt!

Paul Rantzau.

p. s. Følg Nybroes eksempel: Er du forhindret i at møde op til selve frokosten, så kom til Nachspiel – her er hygge og bajersk øl til bundpris!

Oplevelser i Kina Af Kresten Thor Nielsen (S 69)

Den kinesiske Folkerepublik er verdens 3. største nation – 9,6 millioner kvkm. – kun overgået i størrelse af Sovjetunionen og Canada. Det er verdens folkerigeste nation – den 30. juni 1982 kl. 24 boede der 1.039.822.511 mennesker i landet.

Alt dette er jeg blevet bedt om at fortælle om på et kvarter til tyve minutter. Det er kort tid.

Nu behøver jeg naturligvis ikke at nævne alle kineserne ved navn – men det er alligevel kort tid.

Lad mig derfor begynde ved noget forholdsvis overskueligt – nemlig mig selv.

Jeg blev student fra Sorø Akademi i 69 – har taget engelsk som bifag – og har så siden 73 læst kinesisk sprog med – som englænderne siger – varying intensity, for nu at udtrykke et par sløje perioder lidt floromvundet.

Under en af de døde perioder blev jeg imidlertid reddet af Ritt Bjerregaard, der havde fået lavet en udvekslingsaftale med kineserne om, at der til gengæld for kinesiske studenter i Danmark skulle sendes 10 danske studerende til Kina om året. Det havde været en aftale før, men nu blev kvoten kraftigt udvidet. Det var svært at opfylde den – og derfor kom jeg med på den prioriterede liste som nr. sjok.

Jeg tog til Kina i sept. 79 og kom hjem i juli 80 – tog eksaminer til hovedfag – og tog derover igen i sept. 81 til juli 82 og igen fra sept. 82 til juli i år.

Ganske vist er det kinesiske sprog og især skriftsproget spændende og pirrende for fantasien for danskere – alle disse kruseduller, som man må lære udenad: mellem 3 og 4 tusinde for at læse en almindelig avis – men jeg har efterhånden lært at holde mig fra rede-gørelser af den type, folk bli'r så distræte, når den begejstrede sprogmand smider sig ud i lingvistiske udredninger. Erfaringen viser, at tilhørerne sjældent kan holde til mere end 3-4 minutter

Så det lader jeg ligge – og desuden er her jo heller ingen tavle. Og ganske vist er den

socio-økonomiske realitet og den nuværende ledelses udviklingsstrategi for det fattige u-land perspektivrig og resultaterne i nogen udstrækning opmuntrende – men det er nok lidt tungt ovenpå en bedre soraner-frokost.

Så jeg har valgt at fortælle om mine erfaringer med at lege forretningsmand i Kina.

Under mit første ophold fra september 79 til juli 80 kom jeg af og til i kontakt med danske forretningsfolk, der var sendt derover af deres firma for at sælge elektroniske instrumenter og for at reparere dem, når kasserne ikke opførte sig, som de skulle.

Disse forretningsfolk førte en jævnt ked-sommelig tilværelse i den uges tid, de var derovre. De boede på nogle hotelværelser, der leder tanken hen på højskolehjemmet Brørup. Der sad de og ærgrede sig over træge kinesere, håbløse kommunikationsforhold og manglande nattelev.

I Peking er alt – garanteret alt – hvad der minder om nattelev i vestlig forstand, dødt efter kl. 21. Restauranterne lukker kl. 19,30, og den sidste bus kører kl. 22,00.

Der er selvfølgelig noget, der hedder taxer, men der er ikke rigtig nogen steder at tage hen.

Tilmed er det rasende dyrt for firmaerne at sende en mand til Kina – ca. 35.000 for en uge – og klat bli'r til sum, hvis man som mellemstort dansk firma skal have en mand derovre 3-4 gange om året. Så skal der sælges noget, for at det kan svare sig, og Kina er et uhyggeligt svært land at sælge noget i, når man kun er der en uge ad gangen. Der skal snakkes og snakkes og holdes møder, og efter 4-5 år begynder der – måske – at komme gang i forretningerne.

Nu forholder det sig midlertid sådan, at jeg godt kan lide kinesere, jeg får en intellektuel glæde af at tackle kinesiske skriveborde, og det virker ansporende på mig, når nogen ved en skranke siger 'meiyou' eller 'bu xing', hvilket betyder 'det har vi ikke' og 'det kan ikke lade sig gøre'. *Fortsættes i næste nr.*

Frokosttaler

i december, januar og februar:

Da den aftalte december-taler, Erik Hovgaard Jakobsen, ved et uheld blev annonceret til novembertaler og med stor smidighed indrettede sig derefter, og da en ny taler ikke vil kunne annonceres i tide, vil ordet i stedet være frit ved julefrokosten.

Der er som sædvanligt ikke truffet aftale med nogen taler til januarfrokosten.

Ved februar-frokosten vil professor i dogmatik ved Københavns Universitet, Jens Glebe-Møller (S 52), fortælle om Martin Luthers betydning for mennesker i det moderne samfund.

Soraneraftener i »Det lille Apotek«

Husk tilmelding til jule-aftenen (5.12.) til Margit Salling på 02 - 64 88 11, lok. 4496! (Normalt ingen tilmelding; men på grund af juletravlheden er vi nødt til at reservere bord ...).

I det nye år springer vi januar-aftenen over og mødes altså 6. februar, 5. marts, 2. april og så videre. På gensyn!

Per Salling.

Jul i Sorø 1983

Efter i 30 år at have redigeret Jul i Sorø er Oscar Linnell trådt tilbage og har overladt design og redaktion til Peter Stubtoft. Det bliver spændende at se, hvordan det bliver ført videre. En egentlig omtale må vente til januar, da 1983-udgaven ikke er færdig endnu, men det kan nævnes, at der er en stor artikel om Sorø Akademis Skovdistrikt af Skovrider Jørgen Bruun, en artikel om Store Ladegaard og om biograflivet i Sorø gennem tiderne. Paul Honoré skriver om Grundtvigs planer med en folkelig højskole i Sorø, og Marianne Saaby om Lorents Frølichs tegninger til »De tvende Kirketaarne«, som Sorø Kunstmuseum erhvervede ved jubilæet. Hubert Malling skriver om fiskene i Sorø sø, og tidligere akademigartner Michelsen om Sorø tre haver: Akademiøen, rådhusøen og amtsgårdshaven. Der er godt med billeder, specielt må fremhæves et meget smukt billede i farver af en barnedåb i Sorø kirke for 125 år siden på forsiden.

Red.

Rettelse

Rettelse til årsfestreferatet:

Poul Oreby Petersen (S 23) gik 3 år i gymnasiet, ikke to, og Torben Andersen (S 23) er overlæge, ikke overlærer.
Undskyld.

Red.

MEDELSKONTINGENTET

er af generalforsamlingen fastsat til kr. 90,- i 1983. For medlemmer fra og med årgang 1976 samt for medlemmer, der er fyldt 67 år dog kun 55,- kr. Medlemmer, som aftjener deres værnepligt, er kontingentfri et år, når meddelelse herom gives til:

NB! Ny kasserer:

Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30
1302 København K.
Telefon (01) 13 86 66
Postgiro 4 00 17 10

BETALING

Til de medlemmer, der er bosat i Danmark, på Færøerne, i Norge, Sverige, Finland og på Island, fremsendes fortrykte girokort.

NB - UDLANDSMEDLEMMERS KONTINGENT

Medlemmer bosat i det øvrige udland bedes tilsende kassereren en check, trukket på en dansk bank og lydende på danske kroner (det koster ellers samfundet d. kr. 20,00 at indløse en check). Denne indbetaling må gerne komme kassereren i hænde uden yderligere opfordringer, hvorved samfundet sparer tid og penge til opkrævning.

Henvendelse vedrørende SORANSK SAMFUND

stiles til:

Formanden, lektor, mag. art. Thyge Winther-Jensen
Løholtvej 10
3480 Fredensborg
(01) 11 87 66 og (02) 28 29 81

Legatansøgninger stiles til:

SORANSK SAMFUND

og sendes til:

Fru Karen Jensen
Fru Ingesvej 20
4180 Sorø

Flytning af Soranerbladet

Adresseændring for Soranerbladet leveret i Danmark gennem Avispostkontoret anmeldes til det sted, man flytter fra.

Postkontoret underretter Soransk Samfunds kasserer, og flytningen meddeles automatisk til medlemskartoteket.

SORANERBLADET: Redaktion

Svend Ravnig
Kongebrovej 28
4180 Sorø
(03) 63 08 57 (bedst 18-19)

Sorø Bogtrykkeri ApS (03) 63 05 75

SORANERBLADET: Administration

Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30, 1302 København K.
(01) 13 86 66

H. G. OLRIK

Soranske studier

24 studier over soranske emner – huse, personer, traditioner – samlet og forsynet med noter og kildehenvisninger og register.

... Han har fremdraget nyt om Hauchs og – især – Ingemanns digtning til skolen (også negativt i sin velunderbyggede argumentation for at

Fred hviler over Land og By ikke er Sorø-inspireret
Henrik Neiiendam i Weekendavisen Berlingske Aften.

... Olrik skriver med sans for detaljen, med klædelig distance til snobberiet ... Læsningen bliver på intet tidspunkt kedelig.

Elisabeth Uldall Kristeligt Dagblad.

245 sider, illustreret. Smukt udstyr.
Kun trykt i 500 eksemplarer. **Kr. 195.-.**

C. A. REITZELS FORLAG

.....
Klip her

.....
Klip her

.....
Klip her

Undertegnede ønsker tilsendt:

H. G. Olrik: Soranske Studier, kr. 195,00.

Navn:

Adresse:

By:

Check vedl. Konto oprettes Betales på vedl. girokort

Indsendes i konvolut til:
C. A. Reitzels Boghandel A/S, Nørregade 20, 1165 København,
Telefon (01) 12 24 00.

79
HR J I RAASCHOU-NIELSEN
PARKVEJ 10
2960 RUNGSTED KYST

FRISKTAPPET FAXE FAD

BMA 81053

Leverandør til det danske folk.

FAXE
BRYGGERI